

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Voorgenomen herplaatsing kunstwerk Fontein - Bürgi - Grote Kerkhof

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 15-02-2022
Notanummer	: 2022-144
Datum	: 15-02-2022
Programma	: 10b-Kunst, cultuur en erfgoed
Portefeuillehouder	: Wethouder Verhaar,
Bijlage(n)	: Waarderingsformulier en advies Fontein - Bürgi.pdf

Parafering

09-02-2022: Wethouder09-02-2022: Programmamanager Kunst, cultuur en erfgoed

Agendering

* 09-02-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

17-02-2022

B & W d.d.: 15-02-2022

Besluit

1. Het advies van de Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte met betrekking tot het kunstwerk Fontein van Bürgi over te nemen
2. De Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte te verzoeken een vervolgadvisie uit te brengen over de voorgenomen herplaatsing van het kunstwerk in Deventer
3. Het programma Cultuur opdracht te geven de financiële consequenties en dekking van het vervolgadvisie uit te werken en aan het college ter besluitvorming voor te leggen
4. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

De voorgenomen herplaatsing van het kunstwerk Fontein van Bürgi is een van de onderdelen in het Definitief Ontwerp Lebuinuspleinen. Het college besluit over de verplaatsing en verwijdering van kunstwerken in gemeentelijk eigendom, conform de nota 'Kunst en publieke ruimte in Deventer: De sokkel voorbij'. Het college laat zich hierin adviseren door de Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte: dit advies ligt nu ter besluitvorming voor.

De Adviesraad Kunst Openbare Ruimte adviseert het college om het kunstwerk Fontein niet op de huidige locatie te behouden. Dit gezien de wijziging van de ruimtelijke context aan het Grote Kerkhof, gecombineerd met de waardstelling van het kunstwerk. De Adviesraad adviseert het college om onderzoek te laten doen naar een andere locatie waar het kunstwerk aan waarde kan winnen en hier, naast de Adviesraad, ook enkele andere belanghebbenden en deskundigen bij te betrekken. De Adviesraad merkt op dat het een gemiste kans is dat zij niet bij de start van de planvorming rond Fontein betrokken is geweest, om vooraf te

beoordelen wat de kansen zijn van het kunstwerk in de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. De Adviesraad adviseert het college om in de gemeentelijke organisatie continue aandacht te besteden aan de procedures rond kunst in de openbare ruimte.

Binnen het programma Cultuur wordt momenteel geïnventariseerd waar het werken met kunst in de openbare ruimte aandacht vraagt. De visie 'De sokkel voorbij' geeft handvatten voor het plannen, verwijderen of verplaatsen van een kunstwerk en beschrijft de procedures. Deze visie wordt in een verbetertraject in de organisatie onder de aandacht gebracht.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De gemeente Deventer draagt zorg voor de gemeentelijke collectie kunst in de openbare ruimte: het kunstwerk Fontein van Bürgi maakt hier onderdeel van uit. In ruimtelijke ontwikkeling is aandacht voor bestaande kunstwerken en nieuwe kunst opdrachten, conform de nota 'De sokkel voorbij'. Vanuit een gemeentelijk project kan aanleiding zijn de locatie van een bestaand kunstwerk te heroverwegen. Om een zorgvuldig proces te waarborgen, worden hierbij de Adviesraad Kunst Openbare Ruimte en de (erven van de) kunstenaar betrokken.

Kader

Kunst en publieke ruimte in Deventer: De sokkel voorbij (raadsbesluit 22 december 2010)

Definitief Ontwerp Lebuinuspleinen (raadsmededeling 23 maart 2021)

Betrokken partijen en participatie

Het Definitieve Ontwerp Lebuinuspleinen is de uitkomst geweest van een langdurig en zorgvuldig participatietraject. De ontwerpkeuze ten aanzien van het kunstwerk Fontein was hier onderdeel van. In de uitvoeringsfase van het Definitieve Ontwerp heeft een aantal betrokkenen zich bij de gemeente gemeld over deze voorgenomen herplaatsing (Deventer erfgoedorganisaties en de kunstenaar van een ander werk op het Grote Kerkhof). Met deze betrokkenen heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden. Daarnaast is ambtelijk overleg met erven van de overleden kunstenaar Bürgi en met de schenker Thomassen & Drijver (nu Trivium Packaging). Deze contacten worden vanuit programma Cultuur onderhouden. Aanleiding voor de plaatsing van de Fontein in 1971 was de restauratie van de muurhuizen aan het Grote Kerkhof, mede mogelijk gemaakt door Thomassen & Drijver. Met rechtsopvolger Trivium Packaging is de gemeente in overleg om deze restauratie middels een plaque te gedenken.

Argumenten voor en tegen

Het architectenbureau Bosch&Slabbers heeft zorgvuldig gekeken naar alle kunstwerken, monumenten en andere bijzondere elementen in het gehele plangebied. De architect is van mening dat de Fontein op de huidige plek te veel is "weggestopt" en niet tot zijn recht komt. In het nieuwe ontwerp is gekozen voor één groot waterelement meer centraal op het plein. Vandaar de ontwerpkeuze het bestaande kunstwerk Fontein niet op het Grote Kerkhof terug te plaatsen.

Kanttekening:

Bij het terugplaatsen, verwijderen en toevoegen van voorzieningen en groen op het Grote Kerkhof zijn direct belanghebbenden betrokken geweest. Rond de voorgenomen herplaatsing van het kunstwerk Fontein is deze betrokkenheid in het ontwerptraject impliciet gebleven. Deventer erfgoedorganisaties, de kunstenaar van een ander te verplaatsen werk op het Grote Kerkhof en een van de erven Bürgi, hebben aangegeven zich in de uitvoeringsfase overvallen te voelen.

Financiële consequenties en dekking

Collegebesluit 1: dekking binnen het project Lebuinuspleinen (opnemen en vervoeren kunstwerk door Kunstwacht, opslagkosten voor een half jaar).

Collegebesluiten 2 en 3: dekking binnen programma Cultuur (adviestraject herplaatsing en indien nodig opslagkosten na het eerste half jaar).

Openbaarmaking en communicatie

Het advies van de Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte is na collegebesluit openbaar. Na vaststelling van dit besluit worden de betrokken partijen geïnformeerd. De raad wordt geïnformeerd door middel van een raadsmededeling.

Aanpak en uitvoering

Collegebesluit 1: na vaststelling van dit besluit start de uitvoering van de werkzaamheden door Kunstwacht, de beheerder van de gemeentelijke collectie kunst in de openbare ruimte. Dit betreft het documenteren, transporteren en voor nu opslaan van het kunstwerk Fontein op basis van het stappenplan van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Opdrachtgever is projectmanager Lebuinuspleinen.

Collegebesluiten 2 en 3: na vaststelling van dit besluit start de vervolg-adviesaanvraag aan de Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte (volgende vergadering: 29 maart). Programma Cultuur onderhoudt de contacten met erven van de kunstenaar (voor zover gewenst), de betrokken erfgoedorganisaties en met Trivium Packaging. Na afronding van het advies brengt programma Cultuur de financiële consequenties en mogelijkheden voor dekking / cofinanciering in beeld. De resultaten liggen naar verwachting in mei 2022 aan het college voor.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Voorgenomen herplaatsing kunstwerk Fontein - Bürgi - Grote Kerkhof	Portefeuillehouder	Wethouder Verhaar,
Mededelingnummer	2022-144	Datum B en W besluit	15-02-2022
Team	DEV-BLD		

Inleiding: waarom deze mededeling

De gemeente Deventer draagt zorg voor de gemeentelijke collectie kunst in de openbare ruimte: het kunstwerk Fontein van Bürgi maakt hier onderdeel van uit. De voorgenomen herplaatsing van Fontein is een van de onderdelen in het Definitief Ontwerp Lebuinuspleinen. Het college besluit over de verplaatsing en verwijdering van kunstwerken in gemeentelijk eigendom, conform de nota 'Kunst en publieke ruimte in Deventer: De sokkel voorbij'. Het college laat zich hierin adviseren door de Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte.

Kader

Kunst en publieke ruimte in Deventer: De sokkel voorbij (raadsbesluit 22 december 2010)
Definitief Ontwerp Lebuinuspleinen (raadsmededeling 23 maart 2021)

Kern van de boodschap

De wijziging van de ruimtelijke context aan het Grote Kerkhof, gecombineerd met de waardstelling van het kunstwerk Fontein, zijn voor de Adviesraad Kunst Openbare Ruimte redenen om het college te adviseren het kunstwerk niet op de huidige locatie te behouden en een herplaatsingstraject te starten. Het college heeft besloten het advies te volgen. Het Definitief Ontwerp Lebuinuspleinen wordt op dit onderdeel uitgevoerd.

Nadere toelichting

Het Definitieve Ontwerp Lebuinuspleinen is de uitkomst geweest van een langdurig en zorgvuldig participatietraject. De ontwerpkeuze ten aanzien van het kunstwerk Fontein was hier onderdeel van. In de uitvoeringsfase van het Definitief Ontwerp heeft een aantal betrokkenen zich bij de gemeente gemeld over deze voorgenomen herplaatsing. Met deze betrokkenen heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden. Daarnaast is ambtelijk overlegd met erven van de overleden kunstenaar Bürgi en met de schenker Thomassen & Drijver, nu Trivium Packaging. In het vervolgetraject rond de voorgenomen herplaatsing worden deze contacten vanuit de gemeente onderhouden. Aanleiding voor de plaatsing van Fontein in 1971 was de restauratie van de muurhuizen aan het Grote Kerkhof, mede mogelijk gemaakt door Thomassen & Drijver. Met rechtsopvolger Trivium Packaging is de gemeente in overleg om deze restauratie middels een plaquette te gedenken.

Het college heeft de Adviesraad Kunst Openbare Ruimte om advies gevraagd over de voorgenomen herplaatsing van Fontein (zie bijlage). De Adviesraad adviseert het college om het kunstwerk Fontein niet op de huidige locatie te behouden. Dit gezien de wijziging van de ruimtelijke context aan het Grote Kerkhof, gecombineerd met de waardstelling van het kunstwerk. De Adviesraad adviseert het college om onderzoek te laten doen naar een andere locatie waar het

kunstwerk aan waarde kan winnen en hier, naast de Adviesraad, ook enkele andere belanghebbenden en deskundigen bij te betrekken. De Adviesraad merkt op dat het een gemiste kans is dat zij niet bij de start van de planvorming rond Fontein betrokken is geweest, om vooraf te beoordelen wat de kansen zijn van het kunstwerk in de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. De Adviesraad adviseert het college om in de gemeentelijke organisatie continue aandacht te besteden aan de procedures rond kunst in de openbare ruimte.

In de gemeentelijke organisatie wordt momenteel geïnventariseerd waar het werken met kunst in de openbare ruimte aandacht vraagt. De visie 'De sokkel voorbij' geeft handvatten voor het plannen, verwijderen of verplaatsen van een kunstwerk en beschrijft de procedures. Deze visie wordt in een verbetertraject in de organisatie onder de aandacht gebracht.

De werkzaamheden rond het kunstwerk Fontein zullen worden uitgevoerd door Kunstwacht, de beheerder van de gemeentelijke collectie kunst in de openbare ruimte. Dit betreft het documenteren, transporteren en voor nu opslaan van het kunstwerk op basis van het stappenplan van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Parallel loopt de vervoladviesaanvraag aan de Adviesraad Kunst Openbare Ruimte voor de herplaatsing van het kunstwerk in Deventer. De resultaten liggen naar verwachting in mei 2022 aan het college voor.

Waarderingsformulier Fontein – Jeannot Burgi

Bij de beoordeling van de verschillende criteria is uitgegaan van de situatie waarin het kunstwerk zich op dit moment bevindt, tenzij expliciet anders vermeld.

Toestand: waardering = laag

De fysiek zichtbare elementen van het kunstwerk Fontein zijn in goede staat. De fonteininstallatie zelf werkt echter al enkele jaren niet meer. Daarmee is de essentie van het kunstwerk – een waterwerk – dermate aangetast dat de waardering van de totale staat van het kunstwerk laag te noemen is.

Het is onduidelijk of de locatie van het kunstwerk onder de bomen van invloed is op het disfunctioneren van de pomp.

Over het onderhoud van het kunstwerk is in het gemeentelijke beheersysteem gedocumenteerd:

Het kunstwerk wordt jaarlijks onderhouden door Kunstwacht zoals de andere kunstwerken in gemeentelijk eigendom. In 2014 is door Kunstwacht groot onderhoud aan het kunstwerk gepleegd, na inspectie door gemeente in samenwerking de Adviesraad Kunst Openbare Ruimte. De laatste jaarlijkse inspectie en regulier onderhoud door Kunstwacht is uitgevoerd eind 2021.

De installatie van deze fontein bestaat uit:

- *Aansluiting drinkwater aansluiting*
- *Aansluiting elektra aansluiting*
- *Leidingwerk*
- *Besturing kleppen en pomp*

Onderhoud van de fonteininstallatie valt onder een gemeentelijk raamcontract. Begin 2020 was de installatie na herhaalde reparatie weer in gebruik en is kort daarna in storing gegaan. Na onderzoek heeft de gemeente geconcludeerd dat de installatie verouderd en meer te repareren was. Besloten is voorlopig niet te investeren in het kader van het lopende project Lebuinuspleinen. Een bewoner heeft (via Wijkbeheer) het initiatief genomen voor het tijdelijk plaatsen van planten, om zwerfvuil in het kunstwerk tegen te gaan. Dit is door de gemeente toegestaan.

Ensemble: waardering = gemiddeld

Het kunstwerk is compleet, met uitzondering van de kapotte fonteininstallatie die hierboven wordt genoemd. In de teksten die over het kunstwerk zijn geschreven is sprake van de plaatsing van de fontein op een natuurlijke bron of wel. De eerst bekende historische bron hiervan lijkt een tekstbijschrift te zijn bij een foto die is gepubliceerd door Thomassen & Drijver als schenker van het kunstwerk. Uit andere bronnen en locatieonderzoeken is hier echter geen historisch bewijs van te vinden. Dat maakt de waarde van deze specifieke locatie voor het kunstwerk en de context minder sterk. Op dit moment komt het kunstwerk niet tot zijn recht: het staat ingeklemd tussen terras, terrasschermen en fietsen. Het heeft enige ruimte en rust nodig om het goed te zien en beleven.

Herkomst: waardering = gemiddeld

Door bronnenonderzoek is de herkomst van het kunstwerk duidelijk. Deze bronnen zijn authentiek en betrouwbaar. Wat niet uit de bronnen blijkt is of er sprake is van een bestaand kunstwerk dat hier is geplaatst of dat het voor de locatie is gemaakt. Ook is onduidelijk hoe men van de eerste suggestie van de 'traditionele zwengelpomp' die in een brief van schenker Thomassen & Drijver wordt geopperd, uiteindelijk gekomen is tot de keuze voor een meer natuurlijk vormgegeven fontein.

Historisch: waardering = gemiddeld

Er is in de archieven en vanuit eerdere onderzoeken op locatie nergens bewijs gevonden van de aanwezigheid van de veronderstelde gesuggereerde natuurlijke bron of wel (zie bij 'ensemble') als basis voor het kunstwerk. Hierdoor is er geen inhoudelijke historische verbondenheid met deze specifieke locatie aangetoond. Het kunstwerk staat wel al sinds 50 jaar op deze locatie, en is daarmee zelf te beschouwen als een object met een zeker historisch belang.

De belangrijkste historische link van het kunstwerk met de locatie is het feit dat het kunstwerk is geplaatst naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van het bedrijf Thomassen en Drijver, als een gift aan de gemeente Deventer. Deze gift bestond uit een financiële bijdrage aan de restauratie van de huisjes die tegen de Mariakerk aan staan (direct naast de Lebuinuskerk en vlakbij het kunstwerk) en een fontein '*ter verfraaiing van het stadsbeeld*'.

Opvallend is dat er van deze link met een interessant stuk Deventer geschiedenis nergens (op locatie of online) informatie te vinden. Het lijkt ons relevant als dat alsnog zou gebeuren.

Artistiek: waardering = gemiddeld

Het kunstwerk is gemaakt door Jeannot Burgi (soms ook Jeanot genoemd), een kunstenaar uit Zwitserland (1939-2011). Hij kwam in de jaren '60 naar Nederland. Met name in Utrecht is veel werk van zijn hand te vinden. Vooral een serie van 330 gebeeldhouwde consoles van lantaarnpalen zijn een bekend gegeven in het Utrechtse straatbeeld. In Deventer zijn er 5 beelden en enkele gevelreliëfs bekend.

Zijn werk varieert van abstract tot (overwegend) figuratief en is merendeels uit steen gehouwen. Er zijn enkele voorbeelden bekend van werk in brons, waaronder St. Agnes en het Lam aan de deuren van de Athenaeum Bibliotheek in Deventer. De kunstenaar heeft een duidelijk eigen stijl ontwikkeld en is niet meegegaan met de verschillende kunststromingen die er in de loop van de decennia zijn ontstaan.

Zijn werk vertegenwoordigt daarmee een bepaald tijdsbeeld en heeft zonder twijfel een artistieke waarde. De fontein is - samen met nog twee andere, bij elkaar horende en min of meer vergelijkbare waterwerken in Utrecht - organisch van vorm, met een expressief karakter. Daarin wijkt de Fontein ook af van andere abstracte werken van zijn hand die meer gestileerd zijn. Ook in de figuratieve werken zien we een ontwikkeling van ronde, meer organische vormen naar sterk geabstraheerde en gestileerde figuren, soms ronduit cartoonesk.

Binnen de werken die in Deventer van Jeannot Burgi in de openbare ruimte bestaan, is de Fontein (mits in goede, werkende staat) van gemiddelde artistieke waarde. Er zijn andere kunstwerken in Deventer van Jeannot Burgi waarvan de artistieke kwaliteit hoger wordt beoordeeld.

Binnen de collectie kunst in de openbare ruimte van de gemeente Deventer valt het kunstwerk in de categorie met een B-status, net als het merendeel van de kunstwerken in Deventer (B-status = basiscollectie, gemiddelde tot goede artistieke waarde, investeren in onderhoud en behoud, A-status = hoge artistieke waarde, prioriteit met betrekking tot onderhoud en behoud).

Informatief: waardering = laag

Doordat er geen bewijs is van een historische bron/wel op deze plek, is het kunstwerk niet informatief voor een bepaalde geschiedenis of voor deze plek.

Maatschappelijk: waardering = gemiddeld

Door de bezwaren die er van diverse kanten zijn geuit rondom de herontwikkeling van het Grote Kerkhof, blijkt dat er groepen mensen zijn die een bijzondere band met het kunstwerk hebben. Het betreft met name een aantal erfgoed-organisaties (Bond Heemschut, Stichting Oud Deventer, Bolkesteinfonds). Die band is vooral naar voren gekomen door het voornemen het kunstwerk te verwijderen, en lijkt er minder als een zelfstandig gegeven te zijn.

Beleving: waardering = laag

Het kunstwerk is al jaren niet meer in goede staat. De fonteininstallatie functioneert niet meer, en er is op enig moment toestemming gegeven om het waterbassin te vullen met plantjes. Het kunstwerk staat ingeklemd tussen terrassen en terrasschermen en er worden regelmatig fietsen tegen geplaatst. Het kunstwerk heeft voor een betere beleving juist meer ruimte en rust nodig. Door de locatie onder de bomen is er sprake van vallend blad en algen/mos-vorming op het werk.

Het kunstwerk is relatief klein in verhouding tot de grote kerk en het grote open plein waar het naast is gesitueerd. Dit wordt nu nog enigszins goed gemaakt doordat het zich in een hoekje van het Grote Kerkhof bevindt, dicht bij de entree van de kerk. In de nieuwe setting van de herinrichting van het plein wordt ook deze locatie opnieuw ingericht en blijft er nog minder ruimte over.

Interactie kunstwerk / omgeving: waardering = laag (aanvullend op bovenstaand criterium van beleving)

Op dit moment is de interactie van het kunstwerk met zijn omgeving laag. Zoals we eerder aangaven is er veel ruis op de plek, terwijl het kunstwerk eigenlijk meer rust en ruimte nodig heeft. De locatie zorgt er bovendien voor dat het kunstwerk met regelmaat vervuild raakt met bladval en afval. Het kunstwerk functioneert niet meer als fontein waardoor het zijn essentie verloren heeft.

Bovendien blijkt uit historisch onderzoek dat de veronderstelde historische verbondenheid met de plek waarschijnlijk niet klopt. Hoewel dat in zichzelf geen probleem hoeft te zijn omdat juist de kunst over verbeelding gaat in plaats van feitelijkheden, draagt het in dit geval bij aan de beoordeling dat de interactie met de plek laag is.

Museaal: nvt**Economisch: waardering = laag**

Het kunstwerk voegt op dit moment geen meerwaarde toe aan het terras, waardoor er een economisch effect zou kunnen zijn. Het lijkt de horecaexploitanten nu eerder in de weg te staan.

Conclusie en advies

Wijziging van ruimtelijke context

Het Grote Kerkhof wordt opnieuw ingericht. Er wordt niet langer op het plein geparkeerd en er is stevig ingezet op een verbetering van de verblijfsfunctie. Rondom de huidige locatie van het kunstwerk worden nieuwe, meerstammige bomen aangeplant en lichtmasten geplaatst, met onder de bomen ruimte voor los terrasmeubilair. De entree vanaf het plein richting de kerk wordt vergroot en visueel versterkt, door het aanbrengen van een ronding in de bestrating richting de entree. Hierdoor verandert het karakter van het huidige pleintje waarop het kunstwerk staat.

Aan de zuidkant van de Lebuinuskkerk, vlak bij het oorlogsmonument, komt een grote waterspiegel. Met name de aanleg van deze waterspiegel zorgt ervoor dat er stevige concurrentie ontstaat met de Fontein. De nieuwe waterspiegel heeft qua maat en positionering zoveel impact, dat het naar verwachting het kunstwerk volledig zal overschaduwden.

Dit gegeven, gecombineerd met de waardestelling zoals we die hierboven beschreven, zijn voor de adviesraad reden om het college van B&W van Deventer te adviseren het kunstwerk Fontein niet op de huidige locatie te behouden.

Herplaatsing

We achten de kans aanwezig dat het kunstwerk aan waarde wint op een andere locatie en adviseren uw college dan ook sterk om hier onderzoek naar te laten doen. Daarbij is het interessant om te kijken naar een plek waar een historische waterscheiding aanwezig is. Vanzelfsprekend moet vervolgens worden meegewogen dat het de verplaatsing van een kunstwerk betreft dat door de aansluiting op een waterbron/pomp complex is om weer te herstellen en waarbij het nodig is om vooraf zekerheid te hebben over het onderhoud van het werk zodat het blijft functioneren als waterwerk.

Wij adviseren daar, naast onze adviesraad, ook enkele andere belanghebbenden en deskundigen bij te betrekken.

Ons vakgebied kent een zorgvuldig protocol dat gehanteerd dient te worden rondom verplaatsingen en verwijderingen van kunstwerken. Wij adviseren u dat te volgen.

Proces Fontein

De adviesraad wil – wellicht ten overvloede – nog opmerken dat zij van mening is dat het een gemiste kans is geweest om het kunstwerk Fontein niet in de plannen voor de herinrichting mee te nemen. Juist de herinrichting had een kans geboden het kunstwerk in ere te herstellen waardoor de waarde, betekenis en beleving geoptimaliseerd hadden kunnen worden.

Het zorgvuldige proces dat er rondom de herinrichting met omwonenden en andere betrokken door de gemeente is gevolgd om te komen tot een gedragen ontwerp, is net op gebied van de beeldende kunst nagelaten.

Mogelijk zou men in de ontwerpfase ook in dat geval tot de conclusie zijn gekomen dat noch het kunstwerk noch de omgeving aan waarde of betekenis zouden winnen door een nieuwe inrichting mét instandhouding van het kunstwerk. Dat zullen we echter nooit weten.

Gemeentelijk beleid

Het beleid van de gemeente Deventer is vastgelegd in 'Kunst en publieke ruimte in Deventer: De sokkel voorbij' (raadsbesluit 22 december 2010). In de visie is beschreven dat de meeste kunstwerken niet voor de eeuwigheid zijn geplaatst, bijvoorbeeld wanneer een verandering in de publieke ruimte leidt tot het verwijderen van een kunstwerk. De procedure is dan als volgt: verplaatsingen, verwijderingen en wijzigingen worden besloten door het college. De gemeentelijke Adviesraad Kunst in de Openbare Ruimte wordt om

advies gevraagd. Het college wijkt alleen beargumenteerd af van dit advies. De desbetreffende kunstenaar dient bij het verwijderingsproces benaderd en eventueel betrokken te worden. Vanaf 2010 werkt de gemeente met modelcontracten, waarin afspraken over verplaatsing en verwijdering van kunstwerken zijn vastgelegd.

Wij adviseren uw college om in de eigen organisatie continue aandacht te besteden aan het volgen van deze procedure: bij de start van elke ruimtelijke ontwikkeling nagaan of er kunstwerken op de betreffende locatie aanwezig zijn. Om vervolgens uw adviesraad te betrekken voor de bepaling van de waarde van het werk, over de betekenis van het werk voor de locatie en de betekenis van de locatie voor het kunstwerk. En zo vooraf te beoordelen wat de kansen zijn van het kunstwerk in de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

Ook wanneer er een voornemen is om de context of functie van een kunstwerk te wijzigen, is advies vanuit de adviesraad over de mogelijkheden en te nemen stappen, vereist.

Wanneer er geen kunstwerk aanwezig is, adviseren wij de adviesraad betrekken om al in de planvormingsfase zorgvuldig te beoordelen of het inschakelen van een kunstenaar een meerwaarde kan opleveren.

09022022/KOR_DEVENTER/MC